

Wspomnienie jesieni: deszcz liści

Redakcja

Klasa 4a: Natalia Stacha.
Klasa 5a: Dawid Sozański, Angelika Szut, Iwona Leszczyńska, Piotr Marcińczyk.

Klasa 5b: Zuzanna Cetnar, Ewelina Brzóska, Hanna Mostek, Kamila Mleczyńska, Paulina Pluta, Aleksandra Kotowicz, Aleksandra Warchał, Magdalena Lisicka, Agnieszka Olejarz, Wiktoria Polak.

Klasa 5c: Maja Pietrzyńska, Natalia Nosek.

Klasa 6a: Joanna Broncel, Julia Romanowska, Agnieszka Rabenda, Agnieszka Rutkowska, Paweł Jaksiewicz, Jakub Matusz, Michał Banaszek, Marta Nowak, Wiktoria Raszka.

Opiekun gazetki:
nauczyciel matematyki
Artur Biskup
Masz pytanie, ciekawe pomysły napisz:
matematyka.sp17@op.pl
Zapraszamy na nasz profil na fb, nk i na www.sp17.tychy.pl /matmomania

W numerze:

Strona 1: Wywiad na temat szkoły w przeszłości.

Strona 2: Relacja z wyjścia redakcji Matmomanii wraz z klasą 5b na lekcję muzealną pt.: Szkoła naszych dziadków.

Strona 3: Co ma wspólnego matematyka z muzyką.

Strona 4: Fotomania oraz konkurs.

Szkoła w przeszłości

Czym różniła się szkoła w przeszłości od tej w teraźniejszości?

Było mniej ławek, słabszy poziom nauczania, szkoła była z większą dyscypliną. Wychowanie fizyczne odbywało się na dworze, gdyż rzadko w szkole była sala gimnastyczna. Uczniowie mieli większy szacunek do nauczycieli, pisało się piórami z atramentem, było dużo mniej książek, nie nosiło się obuwia zmiennego, obowiązkowy był mundurek szkolny.

Dzieci dostawały tran w płynie, lekcje przyrody i geografii odbywały się w terenie a sprawdziany były ustne pisane na tablicy.

Czy w szkole były pupile?

Nie, nie było.

Czy stało się w kącie?

Tak, wystarczyło odpowiedzieć nie pytanym się.

Czy były ogródki na terenie szkoły?

Tak w nich uczyliśmy się sadzić oraz innych ogrodniczych rzeczy.

Czy wszyscy jedli obiady w szkole?

Tak wszyscy jedli i to

za darmo.

Czy zgłaszano się do odpowiedzi?

Nie, nauczyciele wybierali kto ma odpowiadać na dane pytanie.

Czy wolałabys chodząc do szkoły w przeszłości czy w teraźniejszości?

Raczej w przeszłości, ponieważ więź pomiędzy rówieśnikami była większa niż teraz.

Wywiad przeprowadziła Aleksandra Kotowicz, klasa 5b z cicią.

Wizyta klasy 5b wraz z redaktorami Matmomanii w Muzeum Miejskim w Tychach

Mamo jak było kiedyś w szkole?

W mojej szkole było bardzo miła i przyjemna atmosfera. Umieliśmy wszyscy razem się bawić na przerwach na przykład na dworze graliśmy w piłkę, w gumę, w klasy.

Jak było na zajęciach w klasie?

Naszym autorytetem był nauczyciel danej klasy. Pomagaliśmy sobie nawzajem w nauce.

Czy nauczyciel bił was jak byliście niegrzeczni?

Za niegrzeczne zachowania w stosunku do nauczyciela było obniżenie oceny ze sprawowania.

Jak się ubieraliście do szkoły?

Wszyscy mieli mundurki z białymi kołnierzykami.

Jaka była skala ocen?

Nasza skala ocen była od 2 do 5.

Czy na przyrodzie mieliście swoje ogródki?

Tak każda klasa miała swój ogródek na którym uprawialiśmy warzywa, kwiaty - to była moja ulubiona lekcja.

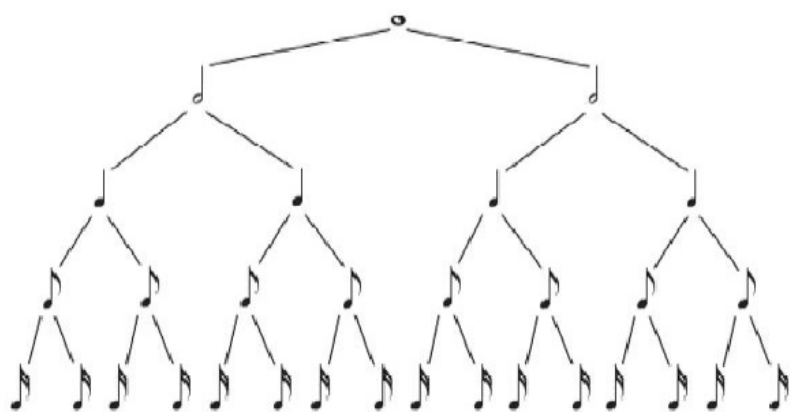
Magdalena Lisicka, klasa 5b rozmawiała ze swoją mamą.

Lekcja muzealna "Szkoła w przeszłości" w Muzeum Miejskim była bardzo ciekawa. Pani, która prowadziła zajęcia opowiadała jak było w szkole dawniej. Dowiedzieliśmy się, że najstarszą w Tychach jest Szkoła Podstawowa nr 1 kolejne były na Wartogłowcu oraz na Paprocanych. Szkoły w przeszłości (XIX wieku) znajdowały się obok Kościoła i było trudno zdobyć wykształcenie, ponieważ program był trudniejszy a lekcje na wysokim poziomie. Do szkoły przeważnie chodziło się w mundurkach z białym kołnierzykiem. Dzieci w pierwszych klasach pisali rysikami na drewnianych tabliczkach. Starsze dzieci pisały piórem w zeszytach takim jak obecnie. W ławkach była dziura na kałamarz, czyli atrament. Uczniowie chodzili do 4 klasy po czym mogli zakończyć edukację. Klasy były mniejsze niż obecnie gdyż dużo dzieci musiało pomagać rodzicom w pracach domowych dlatego łączyło się dzieci wiekowo na przykład 7, 8 i 9 latki razem. W klasach znajdowały się ławki, regały na których były pomoce do różnych przedmiotów oraz katedra (miejsce dla nauczyciela). Na katedrze przeważnie znajdował się globus, czaszka jakiegoś zwierzęcia czy liczydło. W dni pogodne dzieci chodziły boso do szkoły. Tylko Ci z bogatszych rodzin chodzili w butach. Plecaki biednych dzieci były wykonane z tektury i pomalowane brązową farbą. Piórniki były drewniane a w środku znajdowały się stałówki, obsadki oraz rysiki do pisania. Do pierwszej klasy uczniowie zabierali tyte (dawniej róg obfitości). Z okazji pójścia do pierwszej klasy niekiedy uczniowie dostawali pocztówki ze swoim zdjęciem. Dzieci z biedniejszych rodzin mieli je wypełnione do połowy lub były puste. Nauczyciele mieli dyscyplinę, czyli inaczej bat, którym karali niegrzecznych uczniów. Na mundurkach uczeń miał tarczę na której był numer szkoły. Uczniowie którzy dostali dobrą ocenę otrzymywali tarczę z napisem wzorowy uczeń. Obecną szkołę podstawową dawniej nazywano szkołą powszechną. Były inne przedmioty: robótki ręczne (dzisiejsza technika), ćwiczenia cielesne (dzisiejszy wf), zajęcia dla kobiet - nauka szycia i gotowania oraz śpiew czyli muzyka. Kiedyś uczono się języka niemieckiego. Prowadzono w szkole kronikę - większość zapisów była w języku niemieckim. WF odbywał się na dworze lub na korytarzu a nawet w salach lekcyjnych, ponieważ dawniej nie było sal gimnastycznych. Kiedyś na matematyce pomagało w liczeniu duże liczydło. Uczniowie chodzący do dawnej szkoły prowadzili pamiętniki w których gromadzili wpisy swoich przyjaciół, znajomych i nauczycieli ze szkoły po to aby mogli w przyszłości wspominać tamte lata. Na podstawie pamiętników oraz kronik wiemy jak wyglądała szkoła w przeszłości.

Paulina Pluta, Agnieszka Olejarz, Magdalena Lisicka, Aleksandra Kotowicz, Wiktoria Polak, Zuzanna Cetnar, Hanna Mostek, Ewelina Brzóška, Kamila Mleczyńska, Aleksandra Warchał, klasa 5b, Angelika Szut, Iwona Leszczyńska, klasa 5a, Joanna Broncel, klasa 6a.

Klasa w przeszłości

Calej nucie		odpowiada pauza całonutowa	
Pólnucie		odpowiada pauza półnutowa	
Ćwierćnucie		odpowiada pauza ćwierćnutowa	
Ósemce		odpowiada pauza ósemkowa	
Szesnastce		odpowiada pauza szesnastkowa	

Oznaczenie metrum 4/4 oznacza, że w takcie mają znaleźć się albo 4 ćwierćnuty, albo inne wartości byleby razem nie przekraczały wartości 4 ćwierćnut

Górna cyfra pokazuje nam ile jednostek miarowych ma się znaleźć w takcie. Inaczej mówiąc, ile uderzeń ma zawierać jeden takt

Dolna cyfra natomiast pokazuje nam jakie to mają być jednostki. Inaczej mówiąc jakiej wartości mają być uderzenia
Czwórka oznacza ćwierćnuty

Jeszcze raz najprościej mówiąc: Takt 4/4 oznacza, że w takcie mają znaleźć się cztery ćwierćnuty

1 — cała nuta		Takt 4/1 oznacza, że w takcie mają znaleźć się cztery całe nuty
2 — półnuta		Takt 4/2 oznacza, że w jednym takcie mają znaleźć się cztery półnuty
4 — ćwierćnuta		Takt 4/4 oznacza, że w takcie mają znaleźć się cztery ćwierćnuty
8 — ósemka		Takt 4/8 oznacza, że w takcie mają znaleźć się cztery ósemki
		Takt 3/4 oznacza, że w takcie mają znaleźć się trzy ćwierćnuty.

Co ma piernik do wiatraka? Jedno i drugie ma po 7 liter. A co ma muzyka do matematyki?

Oj, ma, ma... Niby takie przeciwieństwo, ale komuś, kto potrafi czytać nuty, szybciej przychodzi zrozumienie matematyki. Ale dlaczego? Na ten temat właśnie jest ten artykuł. Najbardziej matematyczny w muzyce jest rytm. Gdy spojrzysz na nuty jakiegoś utworu, zauważysz, że nuty mają różne kształty. Owal pusty w środku to **cała nuta** i trwa 4 miary. Cała nuta dzieli się na dwie **półnuty** (puste owale z laseczką), półnuta na dwie **ćwierćnuty** (pełne owale z laseczką), ćwierćnuta na dwie **ósemki** (z jedną chorągiewką), a ósemka na dwie **szesnastki** (z dwoma chorągiewkami). Na obrazku jest graficzny zapis tego podziału. Każda nuta ma swój odpowiednik w pauzie. Są pauzy całonutowe, pauzy półnutowe i tak dalej. Są również przedstawione

na obrazku. Gdy spojrzysz na początek utworu, znajdziesz tam dwie cyferki na pięciolinii, zapisane jak ułamek. To metrum. Czyta się je jak ułamek: np. dwie czwarte, cztery czwarte, sześć ósmych. Górna cyfra oznacza ilość miar, a dolna - ich długość. Np. dwie czwarte: 2 = dwie miary, 4 = równe ćwierćnucie. Sześć ósmych: 6 = sześć miar, 8 = równe ósemce. Metrum cztery czwarte zazwyczaj jest zamieniane na literę C od całej nuty, która składa się właśnie z czterech ćwierćnut. To też jest na obrazku. UWAGA: metrum nie ma kreski ułamkowej!!! W dźwiękach też kryje się matematyka. Gdy naciśniesz dwa klawisze pianina znajdujące się najbliżej siebie (czarny i biały), otrzymasz najmniejszą odległość na klawiaturze, ale możesz przecież zaśpiewać dźwięk dokładnie pomiędzy nimi! Kiedyś, jeszcze w starożytności

tak właśnie śpiewano a nie znano klawiatury fortepianu. Nie pilnowano odległości między dźwiękami. Do czasu. Pewnego dnia grecki geniusz wziął pewien instrument z jedną struną (który był potomkiem łuku i przodkiem instrumentów strunowych), usiadł i wymyślił **interwały**. Interwał to odległość między dwoma dźwiękami. Najmniejszy z nich to **pryma**, czyli jeden i ten sam dźwięk. Odległość dwóch dźwięków to **sekunda**, trzech dźwięków - **tercja**, dalej: **kwarta**, **kwinta**, **seksta**, **septyma** i **oktawa** (osiem dźwięków odległości). Oznaczamy je odpowiednio cyframi od 1 do 8. To są interwały na klawiaturze fortepianu. A geniusz, który wymyślił interwały, nazywał się Pitagoras.

Agnieszka Rabenda, klasa 6a.

Matmomania na Komendzie Miejskiej Policji w Katowicach.

Złota jesień

Czerwień jesieni

Przyjaciół liści

Odbiór nagrody w konkursie "Nie reagujesz akceptujesz"

KONKURS

Ile trójkątów jest ukrytych na rysunku po lewej stronie?

IMIĘ, NAZWISKO:

KLASA:

TRÓJKĄTÓW JEST:

